І чужому научайтесь,
й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone: BArclay 7-4125

РІК LXVIII. Ч. 6. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 12-го СІЧНЯ 1961 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 12, 1961 No. 6. VOL. LXVIII.

КЕННЕДІ НАРАДЖУЄТЬСЯ В СПРАВІ БЮДЖЕТУ І КОСМІЧНИХ ПРОСТОРІВ

Вашингтон. — Президент-елект 10-го січня відбув кілька конференцій, в яких із представниками теперішнього уряду і своїми співробітниками обговорював справу дефіциту в платничому бюджеті з закордонними державами, федеральний бюджет на 1962-ий рік та проблему дослідів космічних просторів. Він конферував півтора години з секретарем скарбу Робертом Б. Андерсоном, а після того півгодини розмовляв із призначеним на секретаря скарбу Даґлесом Діллоном та з новонайменованим підсекретарем скарбу Генрі Г. Фовлером, з якими обговорював фінансові та бюджетові проблеми. Після того Кеннеді перейшов із будинку секретаря скарбу до бюра нововибраного віце - президента Линдона Б. Джансона, де зустрінувся з групою дорадників в справах дослідів над космічними просторами, між якими був і сенатор - демократ із Оклагоми Роберт С. Керр, який займе після Джансона пост голови Сенатської Комісії Космічних Просторів. Сенатор Джансон весь час вимагав, як голова сенатської комісії, збільшення видатків на космічні простори, щоб ЗДА могли успішно конкурувати з СССР, який не обмежує видатків в дослідах космічних просторів. Окрема комісія виготовила плян дослідів над космічними просторами і предложила його Кеннеді. В цій комісії працював і професор Массачусетського Технологічного Інституту Джером Б. Віснер, який має зайняти становище президентового дорадника в справах науки і технології, що його в уряді Айзенгавера займав професор Кістяковський. Окрема комісія, визначена Кеннеді, предложила президентові - електові проєкти поширення медичної допомоги старшим особам, яких є коло 14,500,000 осіб, в рямках соціяльного забезпечення Ця допомога була б із фондів соціяльного забезпечення і працедавці і робітники мали б платити збільшені вкладки на цю ціль. Також і окрема комісія, яку визначив був президент Айзенгавер, і яка нараджувалася в Білому Домі, ухвалила рекомендацію, щоб медична допомога старшим особам - емеритам відбувалась в рямках соціяльного забезпечення. Ця резолюція перейшла більшістю 6 до 1-го голоса. З повищого виходить, що медична допомога емеритам має вигляди на ухвалення в 87-му Конґресі. 86-ий Конґрес відкинув був пропозиції, щоб ця допомога була в рямках соціяльного забезпечення. Кеннеді прибув до Ню Йорку, де закрив свою тимчасову головну кватиру, конферувавши перед тим із панею Ф. Д. Рузвелт та відлетів до Палм Бічу на Флориді, де буде аж до 19-го січня, коли в Білому Домі має відбути ще одну конференцію з президентом Айзенгавером. Особистий секретар Кеннеді П'єр Салінґер заявив журналістам загально, що Кеннеді у Вашинґтоні обговорював справу бюджету та дефіциту в платничому бюджеті з закордонними державами і також проблему космічних просторів. І Айзенгавер нараджувався в справі бюджету на 1962-ий рік. Він передбачає малу надвишку в бюджеті на цей 1961-ий рік, і дещо більшу надвишку в бюджеті на 1962-ий рік, але Кеннедові фінансові дорадники заявляють, що обидва бюджети будуть дефіцитові, бо Кеннеді плянує значно збільшити видатки федеральної скарбниці, а прибутки з податків не будуть значно збільшені, бо є деяка економічна знижка, яка мала б потривати ще і в другій половині 1961 року. Кеннеді найменував ще численних осіб на нові становища в своєму уряді. 59-річний вашинґтонський журналіст Артур Силвестер найменований на асистента секретаря оборони для публічних справ. Професор університету Нортвестерн в Шикаґо Віллард Вірц найменований на підсекретаря праці.

Артур Силвестер — найменований на асистента секретаря оборони.

Віллард Вірц — найменований на підсекретаря праці.

Губернатор Рокефеллер підписав закон про зменшення податків

Олбані, Н. Й. Губернатор Ню Йорку 10-го січня підписав закон про зменшення на 10% особистих прибуткових податків за 1960-ий рік. Цей законопроєкт 9-го січня ухвалив був Сенат більшістю 54 до 3-ох голосів, а 10-го січня більшістю 141 до 7-ох голосів прийняла його стейтова Асамблея. Платники податків дістануть 10% зворот від вплачених за 1960-ий рік прибуткових податків. Цей зворот винесе $90 мільйонів. Губернатор Рокефеллер в першому році свого урядування жадав від стейтової леґіслятури збільшення прибуткових податків, а в другому мав поважну надвишку в прибутках стейтової скарбниці.

В АМЕРИЦІ

● **Секретар** президента-елекга Джана Ф. Кеннеді П'єр Салінґер заявив журналістам, що новий президент не любить, щоб його в пресі називали „Джеком". Президент - елект хотів би, щоб про нього писали як про „Кеннеді", або, якщо вже хочуть скорочувати, то щоб його називали трьома початковими буквами „Дж. Ф. К." Деякі часописи пишуть про Айзенгавера, називаючи його „Айком".

● **Провідники** республіканців в Сенаті і в Палаті Репрезентантів сенатор із Іллиной Еверетт М. Дірксен і конґресмен з Індіяни Чарлз А. Галлек заявили, що їхня партія вестиме в Конґресі „конструктивну опозицію". Цю заяву склали вони після нарад із президентом Айзенгавером, в якого вони були на сніданку.

● **Секретар скарбу** Роберт А. Андерсон і новонайменований на секретаря скарбу Даґлес Діллон відзначили 20-річчя видання ощадностевих федеральних бондів. Присутній при цій церемонії був і Роберт В. Руза, який є найменований на підсекретаря скарбу в монетарних справах.

Посадник Ню Йорку вважає за честь проголошування Українських Днів у місті

Ню Йорк. — Посадник цієї світової метрополії, Роберт Ф. Ваґнер, підписав минулого вівтірка, 10-го січня, врочисту проклямацію, якою визначається день 22-го січня ц.р. як День Української Незалежности, для відзначення роковин проголошення тієї незалежности в 1918-му році, і при цьому заявив, що щорічне проголошування таких днів він уважає за велику честь для всіх, хто в цьому бере участь. Церемонія підписання проклямації відбулася в Сити Гол о год. 11-ій перед полуднем у приявності інших представників міста та делеґації представників українських організацій, між якими були: о. Йосафат Кузьмяк з церкви св. Юра, президент УККомітету Д. Галичин, голова місцевого Комітету Об'єднаних Організацій Ів. Винник, представниця Союзу Українок п-ні Пелешок, пп. Ів. Базарко, Вол. Базилевський, Роман Білинський, адв. Юрій Волинець, Вол. Душник, Рост. Хомяк, Роман Крупка, Мих. Кукурудза, д-р Р. Голіят та ін., як і група пластунів, сумівців, мунівців та школярів. Орися Крамар зі школи св. Юра дякувала посадникові Ваґнерові за прихильність, а Євгенія Лібович з тієї ж школи вручила йому китицю квітів. Українську групу представляв посадникові адв. Вол. Стек. Під час Дня Української Незалежности 22-го січня на міському ратуші буде виставлений, поруч американського прапора, також синьожовтий український.

Президент предкладає збалянсований бюджет на 1962-ий рік

Вашингтон. — Президент Айзенгавер на конференції з представниками республіканців в Конґресі заявив, що він в понеділок 16-го січня предложить федеральний бюджет, який буде знов збалянсований. На конференції були сенатор Еверетт М. Дірксен і конґресмен Чарлз А. Галлек, які не хотіли виявити журналістам подробиць про новий бюджет, тільки загально сказали, що заплянована надвишка в новому бюджеті, який має бути конструктивний, і буде такий самий, який був би тоді, коли б Айзенгавер залишився і надалі при владі. Айзенгавер керувався при укладуванні нового бюджету тими самими засадами, що і давніше: „Ми мусимо жити відповідно до наших засобів, бо цього вимагає добро громадян ЗДА, які мусять мати довір'я до фіскальної політики уряду". Конґресмен Галлек сказав, що якщо президент-елект Кеннеді схоче зреалізувати всі бюджетові рекомендації своїх дорадників, то бюджет треба буде збільшити на $13 більйонів.

Айзенгавер хвалить Ніксона за його працю для уряду

Вашингтон. — 9-го січня республіканці влаштували прийняття для відзначення 48-их народин віце - президента Ричарда М. Ніксона, і на тому прийнятті, крім 1000 визначних республіканців був президент Айзенгавер, який в промові хвалив Ніксона за його працю для республіканського уряду, називаючи її „дуже цінною" та звертаючися до віце-президента як свого „приятеля". Айзенгавер плянував бути на прийнятті кільканадцять мінут, але залишився більше як три і півгодини, бо почував себе дуже добре. Ніксон дякував Айзенгаверові за слова признання та участь у прийнятті. Віцепрезидент дякував і всім учасникам прийняття. „Ми програли вибори, але я тут бачу людей, які не цікавляться вислідом виборів, тут є люди, що є нашими приятелями". Ніксон обіцяв всіми силами працювати для партії. „Найбільший для мене привілей, — казав Ніксон, це те, що на чолі стола сидить Президент".

Колишній секретар здоров'я Фолсом за медичну допомогу старшим

Вашингтон. — Президент Айзенгавер 9-го січня відкрив в Білому Домі конференцію в справі старших віком осіб заявою, що треба конче обміркувати проблему медичної допомоги старшим особам, хоч думки в цій справі є поділені, і деякі особи були проти цієї конференції. Світ праці є за те, щоб старші особи діставали медичну допомогу в рямках соціяльного забезпечення, а власники підприємств і представники лікарів є за те, щоб медична допомога старшим відбувалася на основі приватних забезпеченевих договорів. Промовляв і колишній секретар здоров'я Маріон Б. Фолсом, який виступив в обороні медичної допомоги в рямках соціяльного забезпечення. Він сказав, що це є зовсім „логічно", щоб емерити соціяльного забезпечення могли користати з медичної допомоги, за яку платило б соціяльне забезпечення. На це забезпечення треба б збільшити вкладки до соціяльного забезпечення на піввідсотка від заробітної платні робітників і настільки від працедавців.

Дорадники рекомендують Кеннеді подвоїти допомогу недорозвиненим країнам

Вашингтон. — Окремі дорадники президента - елекга запропонували Кеннеді, що в найближчому фінансовому році, який зачинається 1-го липня 1961-го року, треба в федеральному бюджеті призначити на допомогу недорозвиненим країнам два рази стільки, скільки видано в цьому році, це значить, що на цю ціль треба буде видати $5 більйонів. Одночасно ці дорадники пропонують створити окрему урядову аґенцію поза державним департаментом яка займалася б справою допомоги недорозвиненим країнам. Ця нова аґенція перейняла б функції таких аґенцій: Адміністрація Міжнародної Співпраці, Позичково-Розвитковий фонд і Експортовий Фонд. Говориться також і про те, що новостворена аґенція гратиме визначнішу ролю в продажі і дарунках американських харчів закордонним державам. Тепер ЗДА видають на допомогу недорозвиненим державам річно коло — $2,500,000,000.

В 1960-му році випродуковано 6,697,252 авта

Дітройт. — Журнал „Отомотів Нюз" повідомляє, що в минулому 1960-му році випродукувано 6,697,252 авта, трохи менше, як передбачали — (6,700,00). Та все таки минулорічна продукція стоїть на третьому місці в дотеперішніх продукціях, бо найбільша досі продукція авт була в 1955-му році, коли випустили були рекордово високе число нових пасажирських возів — 7,900,000, а в році 1950-му продукція авт становила 6,674,933 авта. Цьогорічна продукція авт дещо зменшилася в кінцевих тижнях цього року, внаслідок цього, що було два вільні дні, бо робітники не працювали під час Різдвяних Свят і на Новий Рік.

Ґватемаля заперечує наявність бази для вишколу повстанців проти Кастра

Вашингтон. — Дипломатичні представники Ґватемалі у Вашинґтоні опублікували заяву, в якій стверджують, що вишкіл ґватемальських армійських і летунських з'єднань відбувається в рямцях оборонних заходів цієї країни і що найближчим часом Ґватемаля започаткує з допомогою З'єдинених Держав Америки теж вишкіл морських з'єднань, хоч і вона не має ще реґулярної воєнної фльоти. Водночас із цим згадані представники заперечили рішуче, буцімто цей здійснюваний за підтримкою ЗДА на території Ґватемалі мілітарний вишкіл мав би відбуватися з метою готування мілітарної інвазії на Кубу чи взагалі будь яких збройних дій проти режиму Фіделя Кастра. Зокрема ґватемальський амбасадор у Вашинґтоні заперечив рішуче подані американським щоденником „Ню Йорк Таймс" і передруковані іншими американськими газетами ревеляції про вишколювання на ґватемальській базі Ретальгулєу парашутистів і з'єднань, призначених для партизанської війни, особливо ж для участи в офензивних операціях проти кубинського режиму Фіделя Кастра.

Бельгія відкликала військо з Німеччини для поборювання страйкарів

Брюссель. — Бельгійський уряд відкликав військові частини, стаціоновані в Західній Німеччині у ході боротьби проти щораз частіших саботажів, виконуваних страйкарями. Бельгійський страйковий рух триває вже 4 тижні і має щораз нагальніший та гостріший характер. Однак уряд не хоче піддатися терророві і переводить через парламент законопроєкт, проти якого саме й звернений цілий той страйк. До цього часу у сутичках з поліцією згинули три особи, а десятки є ранених. У південній Бельгії арештовано 130 осіб у зв'язку з тамошніми замахами на залізничі лінії й іншими спробами саботажу. Бельгія зазнала вже велетенських матеріяльних втрат від страйку: вони з кожним днем більші Так звана Комісія безпеки бельгійського уряду двічі нараджувалась в минулий понеділок над способами протидіяння хвилі саботажів та інших злочинних дій, звернено го проти державного й приватного майна, зокрема проти залізниць, телефонів і телеграфу та різних фабрик і споруд.

Прихильники Люмумби збройно поширюють свої впливи в Конґо

Леопольдвіль. — Після того, як військові частини з провінції Оріснталь, де колишній віце - прем'єр в уряді Люмумби Ґізенґа створив власний „леґальний уряд Конґа", вступили до провінції Ківу, схопили відтіль кількох „міністрів" і настановили власну свою владу, вони вмаршували також до північної частини Катанґа. Знайшовши підтримку в тамошньому войовничому племені балюбів, що й так бунтувалися проти влади „президента" Катанґи Мойсе Чобе, люмумбівські аґресори проголосили створення з зайнятої ними частини Катанґи нової провінції Люлюаба, головою якої став колишній міністер судівництва в уряді Люмумби Ремі Мвамба. Військовий диктатор в центральному правлінні Конґа полк. Мобуту запротестував проти поведення військових з'єднань під прапорами Об'єднаних Націй, що вони ніби не тільки не перешкоджують отим „нелеґальним" рухам люмумбівських „узурпаторів", але ще й сприяють їм. Офіційний голова тимчасового конґолійського уряду Жістен Бамбоко різко натаврував поведення місії ОН в Конґо, після чого відлетів до Парижу, — мабуть стратися за зброю і виряд для своєї армії. Тим часом в Ню Йорку визначено на четвер цього тижня засідання Ради Безпеки Об'єднаних Націй в справі Конґа. Совєтський представник Валеріян Зорін збирається там знову атакувати Бельгію, — бельгійський представник, мабуть, буде домагатися допущення його до тих нарад.

В Японії лівиця настоює на визнання комуністичного Китаю

Токіо. — Японські соціялісти, комуністи, пацифісти, інтелектуальні й торговельно-промислові кола посилили свою аґітацію й натиск на консервативний уряд Гаята Ікеда, щоб він спершу нав'язав торговельні взаємини з комуністичним Китаєм та зараз потім визнав комуно - китайський режим і нав'язав із ним нормальні дипломатичні взаємини. Західні обсерватори переконані, що за цією кампанією насправді скриваються московсько-пейпінґські режисери, які змагають до того, щоб відірвати Японію від військово - політичного союзу з Америкою та проголосити її „невтральною". Коли б це вдалося Москві й Пейпінґові, то це був би страшний удар для всього стратегічного плянування західнього світу та моральний удар по престижеві Америки. Всі азійські народи, які вбачають в Японії наймогутнішу прозахідню країну, союзницю Америки захитались би у своїй вірі в силу Америки та, навпаки повірили б, що будучність належить комунізмові і що треба заздалегідь з ним „співіснувати". Тому західні кореспонденти вдаряють у дзвін тривоги. Японський прем'єр Ікедо хоче виминути нові масові заворушення й вуличні авантури, що їх готові робити знову соціялістично - комуністичні й пацифістичні студенти та робітники, й погодиться на нав'язання обмежених торговельних взаємин на базі одностороннього порозуміння між японськими й комуно - китайськими фабриками. Однак комунофільська опозиція вимагає підписання офіційного торговельного договору, за яким прийшло б політичне визнання.

Крайове Товариство Плянування вимагає від Кеннеді правди про СССР

Вашингтон. — Комісія для справ міжнародної політики при Крайовому Товаристві Плянування вимагає від президента - елекга Джана Ф. Кеннеді, щоб він „подав найкращу правду" про ту небезпеку, яка загрожує цій країні від комунізму, бо тоді новий президент зможе дістати повну підтримку для своєї оборонної програми та закордонної політики. Крайове Т-во Плянування, — це приватна дослідна установа, яка займається плянуванням внутрішньої і закордонної політики ЗДА. В своїй аналізі американсько - совєтських взаємин це товариство заявляє, що американське громадянство зрозуміє навіть „найгіркішу правду" про комуністичну небезпеку для ЗДА. Америка повинна мати таку військову, політичну і економічну програму, щоб СССР і його бльок відчув, що немає найменших виглядів на те, щоб комуністи могли запанувати над світом мирними засобами, і що тотальна війна привела б до знищення комуністичного бльоку. Крайове Т-во Плянування рекомендує збільшення мілітарної потуги ЗДА.

НОТА СССР ДО ЗДА НЕ ВИЗНАЄ НОВОГО УРЯДУ В ЛЯОСІ

Вашингтон. — Совєтський амбасадор Міхаіл Меншіков зголосився у минулий вівторок 10 січня ц.р. до державного секретаря Крістіяна Гертера і передав йому совєтську ноту, в якій СССР заявляє що він не визнає теперішнього уряду в Ляосі Буна Ума за уряд леґальний та визнає все ще тільки уряд прем'єра Суванни Фуми, який в грудні минулого року втік до сусідньої Камбоджі. Державний секретар і совєтський амбасадор, у товаристві ще кількох їх дорадників, відбули 45-хвилинну конференцію, змісту якої не подано до публічного відома. За твердженням преси, Меншіков мав домагатися, щоб зійшлась знову конференція тих самих держав які в Женеві у 1954 році поділили колишній французький Індокитай на три самостійні держави, при чому поділили одну з отих держав, В'єтнам, на північну комуністичну й південну вільну державі. Предметом розмови і державному департаменті була проблема мирного полагодження тамошньої громадянської війни й оминення небезпеки, щоб Ляос не перетворився в другу Корею, де насправді зударились армії чужих великодержав. Питання леґальности ляоського уряду є постільки важливе, що тричленна Міжнародна Контрольна комісія, яка була встановлена у 1954 році у складі Індії, Канади і Польщі, не може зійтись знову тому, що уряд Буна Ума поставив за передумову, що та Комісія мусить ставитись до нього, як до леґального прем'єра країни. През. Айзенгавер вислав листа індійському прем'єрові Неру, в якому він впевняє його, що ЗДА не мають заміру встановляти в Ляосі свої військові бази, ні не хочуть силувати Ляосу до військового союзу з Заходом. Тим часом ситуація в Ляосі без змін. Ляоське військове командування робить приготування до офенсиви проти комуністичних військ, які наприкінці минулого року захопили кітловину Де Жарр, де є два летовища і яка має вирішне стратегічне значення для цілого Ляосу. Брак шляхів, власних літаків і транспортових можливостей утрудняють ситуацію військам прозахідного уряду Буна Ума. Американці передали йому два великі гелікоптери і легкі літаки для розвідчих цілей. Ляоський уряд знову заявив, що до Ляосу вдерлося військове з'єднання, в якому є однаково північно-в'єтнамські, як совєтські і комуно-китайські вояки. Західні амбасадори в Вієнціяні не дістали доказів на це твердження але не легковажать таких повідомлень, які одного дня можуть виявитись дійсно правдивими.

Большевики скликують 22-ий партійний конґрес для „нової програми"

Москва. — *У першому дні* сесії Центрального Комітету Компартії СССР, яка зібралась в минулий вівторок 10-го ц. м., рішено скликати на 17-го жовтня ц. р. 22-ий конґрес Компартії для визначення нової партійної програми, над якою працювали в Комісії від 1952-го року. До цієї комісії належали тоді Сталін, Маленков, Берія і інші. Але, поки зійшовся 20-ий партійний конґрес — Сталін помер, Берію розстріляли, а Маленков перестав бути прем'єром. До диктаторської влади прийшов Хрущов, з'єднивши в своїх руках знову обидва керівні становища — першого секретаря партії і прем'єра уряду. Цей диктаторський характер Хрущова потверджено й у проголошеній програмі 22-го конґресу: Хрущов виступить там з двома доповідями — із звідомленням про діяльність партії й уряду та з проєктом нової програми. Другим найважливішим доповідачем буде Фрол Козлов, що пред'явить проєктовані зміни партійного статуту. Призначення Козлова для цієї ролі коментують як ще один доказ, що Хрущов вважає Козлова за свого майбутнього наступника. Проголошення про 22-ий конґрес і доповіді на ньому західні обсерватори у Москві вважають, як остаточне заперечення сплітнок про будь-яке ослаблення впливів Хрущова.

У Казахстані нова „чистка" внаслідку хліборобських невдач

Москва. — Офіційно проголошено звільнення з становища прем'єра Казахстанської „республіки" Джумабека А. Ташенєва — без подання причин, а тільки з зазначенням, що його „перенесено до іншої праці". Ташенєв став казахстанським прем'єром ледви рік тому на місце Кунаєва, якого зроблено шефом тамошньої компартії. На адресу казахстанських большевицьких вожаків сипались в останньому часі закиди у зв'язку з повною невдачею сільсько-господарських зборів у 1960 р., дармащо частинно виправдувано поганий урожай атмосферичними причинами. Нові невдачі з хліборобськими експериментами в Казахстані й інших частинах СССР будуть головною темою нарад сесії Центрального комітету Компартії СССР, яка зібралась у Москві 10 ц. м.

У СВІТІ

● **Бельгійський король Бодуен** конферував „приватно" з лідером соціялістів Лео Коллярдом. За бельгійською конституцією, король не має права займатись активно біжучою державною політикою. Тому цю нараду названо „приватною", а коментатори гадають, що вона відбулась з відома консервативного прем'єра Ейскенса. Близько тритижневий страйк у Близько 4-тижневий страйк у ми, потряс тією країною.

● **У Франції 10 генералів** у нечинній службі оприлюднили спільну заяву проти політики президента де Голя в справі Альжиру. Між тими генералами були колишні генеральні резиденти Марокка і Тунісії, коли ті країни були ще французькими колоніями. Всеодно їх виступ не пошкодив де Голеві виграти недільний референдум у справі Альжиру.

● **Московський журнал „Комуніст"**, всупереч залицянкам совєтського уряду до новообраного президента Джана Ф. Кеннеді коментує створений ним новий уряд, як уряд „представників монополій і монополістичних груп". За твердженням „Комуніста" — ліберальне крило Демократичної партії репрезентоване в уряді Кеннеді тільки на „другорядних постах", до яких він зараховує однаково Адлея Стівенсона, амбасадора Кеннеді, в Об'єднаних Націях, як і серетарів праці Артура Ґольдберґа та хліборобства Орвіла Фрімана.

● **Західньо - німецький канцлер** Конрад Аденауер скінчив 4 січня ц. р. 85 роки життя. Це найстарший нині державний муж і, мабуть, взагалі найстарший урядовець у всьому світі. Він є канцлером безперервно майже 12 років, від відновлення німецької влади після останнього воєнного погрому. Впродовж двох днів канцелярія канцлера приймала бажання, що наспіли з Німеччини й усіх країн світу.

● **У Туреччині** подався до димісії 18-членний уряд, зложений виключно з військовиків, який прийшов був до влади в травні мин. року після мирного військового перевороту, внаслідку якого ув'язнено всіх керівників режиму президента Саляля і прем'єра Аднана Мендереса та встановлено режим військової хунти під проводом диктаторського президента-прем'єра ген. Селляля Гурзеля. Цей останній покликав тепер до життя конституанту з 233-х вибраних і призначених членів,

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday s, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917, — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Кожен може бути амбасадором

Серед українців у різних країнах поселення можна дуже часто почути жалі й нарікання, що місцева провідна преса цих країн непоінформована як слід про Україну, що вона не орієнтується в українських справах і дуже часто подає про українців цілком фальшиві відомості, зачерпнуті не раз із ворожих для українства джерел. Водночас з цим ще більші нарікання чи й обвинувачення сиплються на українські установи та репрезентації, що вони, мовляв, не виконують призначених їм завдань, не інформують відповідно світу про Україну, її, історію та її сучасну ситуацію, не інформують про українську еміґрацію і її працю та боротьбу.

Не заперечуючи потреби організованої покликаними до цього українськими установами інформативної праці в не-українських середовищах світу, треба ствердити, що велику можливість успішної інформації про Україну мають також окремі люди серед українців, чи то з титулу свого громадянства даної країни, чи свого становища й фаху, чи просто з рації свого українського походження. Провідні часописи й журнали якоїсь країни рахуються завжди з опінією приватних людей, особливо своїх читачів і передплатників.

Скільки може зробити і який успіх може мати негайна, рішуча, але спокійна реакція окремих осіб на такий чи інший виступ чи вислів у чужоземній пресі про Україну — доводять листи українців, друковані по різних американських часописах і журналах. Наприклад, у відповідь на протест українки М. Субтельної проти того, що в часописі „Ди Филаделфія Інквайрер" в числі з 21-го листопада м. р. українську дівчину названо „російською дівчиною", — редакція того часопису, надрукувавши повністю цей протест, висловила жаль з приводу невідповідного застосування означення „російський" у відношенні до українців і обіцяла, що на майбутнє буде уважнішою. Так само перепросив за пропущення українців в описі демонстрацій проти Хрущова один із найбільш поширених і поважних американських журналів „Ди Сатердей Івнінґ Пост" в числі на 14-го січня ц. р., друкуючи листа Івана Татомира з Левіттовну, Па, із протестом проти дискримінації українців, як найбільшої національної групи американських громадян, що брали участь в цій демонстрації. Поквалився надрукувати спростування молодого й заавансованого українського науковця д-ра Івана Кохана також тексаський часопис „Ди Даллас Нюс", який, подаючи вістку про уділення дотації в сумі 58.000 долярів д-рові Коханові на його досліди в ділянці мікробіології, назвав країну його походження „російською Україною". Чемний, але рішучий лист д-ра Кохана з основним ствердженням, що „є тільки одна Україна, і вона не є російською", був надрукований у згаданому тексаському часописі повністю, включно із заявою, що визначення України „російською" є „несправедливістю у відношенні до українського волелюбного народу".

Наведені приклади підтверджують, що успішним адвокатом і добрим амбасадором української справи поза Україною може і повинна бути кожна окрема українська людина, свідома своєї національної гідности і готова постояти за правду й справедливість у відношенні до народу, з якого вийшла вона або її батьки.

Кожне речеве й обґрунтоване, а водночас із цим спокійне і ввічливе вияснення чи й інформація з українського боку знайде завжди не тільки місце на сторінках іншомовної преси, але й прихильність до української справи.

Дипломатія в чоботях

Уже Георгій Чічерін, аристократ царського часу, організатор совєтської дипломатичної служби на становищі комісара закордонних справ від 1918 до 1920 року, мав вічні клопоти з „товаришами" в уряді, особливо ж з партійними керівниками большевицької пропаганди, а ще гірші з суверенним Комінтерном, який плянував і проводив всю пропаґандивну і підривну роботу за кордоном. Коли після Чічеріна прийшов Максим Літвінов, то він продовжував його методу пристосування совєтської дипломатії до норм і зовнішніх правил дипломатії західньої. Завдяки цій своїй гладкості і спритності він добився великих успіхів у Лондоні й Вашинґтоні, увінчаних визнанням СССР Америкою за Ф. Д. Рузвелта. За Молотова й Вишинського методи совєтської дипломатії, достосовані до цілей і характеру холодної війни, були глумом над поняттям дипломатичної служби і праці, але бодай одностайні з політикою інших ресортів влади в Москві. Останнім символом актуальної совєтської дипломатії став черевик, яким Хрущов гатив по столі в Об'єднаних Націях.

У зв'язку з вислідом американських виборів совєтська дипломатія надзвичайно заворушилась, сподіваючись від них користи для тієї засадничої концепції „співіснування", яка — за формулою совєтських теоретиків і практиків — має привести до перемоги комунізму мирним шляхом, без війни. Ось так Джеймс Рестон виявляє у своїй колюмні „НЙТаймсі" з середи минулого тижня, що совєтський амбасадор у Вашинґтоні Міхаїл Мєншіков почав нав'язувати зв'язки з різними видатними діячами демократичного табору й особами з оточення Джана Ф. Кеннеді — ще навіть перед тим, як той закінчив формувати свій уряд. Таким чином, твердить цей американський публіцист, з ініціятиви і на просьбу Мєншікова відбулась у Ню Йорку розмова з Діном Раском ще поки той був призначений на державного секретаря в новій адміністрації. Це саме стосується зустрічі Мєншікова з Адлеєм Стівенсоном, навопризначеним амбасадором ЗДА при Об'єднаних Націях, і іншими особами.

Вся оця метушня большевицького дипломата має на меті — як твердить згаданий публіцист — переконати Джана Ф. Кеннеді в потребі якмога швидше відновити західньо - совєтські переговори про роззброєння, — очевидно на базі совєтського проєкту, запропонованого Хрущовим у вересні 1959-го року, про скликання надзвичайної сесії Ген. Асамблеї ОН на весну ц. р. для справи роззброєння і — щоб скликати нову конференцію на вершинах.

Джеймс Рестон звертає увагу на відомий факт, що в той самий час, коли Хрущов висилає свої залицяльно - миролюбні ґратуляції й новорічні побажання новообраному президентові, Совєти з непослабленою завзятістю продовжують свою інтервенційно - підривну роботу в Ляосі та в Конґо і ні в одному пункті міжнародного напруження не виявляють ані найменшої охоти зревідувати свої позиції. І тому Рестон вказує на мінімальну вартість такої дипломатії, яка полягає в повній суперечності між словами і ділами. Коли навіть англійський прем'єр Мекміллен і інші лідери західних союзників Америки розуміють, що не можна приспішувати нарад з Дж. Кеннеді, поки він не сформує свого уряду і не ввійде в курс усіх справ нового президента, настирливість і влізливість Мєншікова, що діє напевно за вказівками з Москви, може мати тільки протилежні до його бажань наслідки. І тому Рестон затитулував свою статтю: „Як робити речі гіршими, аніж вони є". Це клясичний приклад дипломатії в чоботях, робленої ніби маніжливими большевицькими дипломатами в елеґантних американських черевиках.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ...

СТОЛИЦЯ НА ПЕРЕЛОМІ

Країна і світ з напруженням чекають на велику зміну варти в Білому Домі, чекають з надіями, побоюваннями та іншими розумовими й чуттєвими калькуляціями. Чекає і столиця; але вона не тільки чекає, вона безпосередньо відчуває цю грядучу зміну, на кожному кроці, в кожній ділянці свого життя.

Як щороку, горіла на площі „Еліпси" велика ялинка, на 70 стіп заввишки із сотнями свічечок, з такого-то стейту і на стільки-то тисяч вартости. І, як завжди, урочисто засвічував її Президент на початку святочного тижня під оплески глядачів. Не виявив Айк, які думки кружляли тоді в його голові, але чи міг не думати, що оце востаннє засвічував цю всенародню ялинку, як перший громадянин країни... Може майнули йому тоді перед очима образки попередніх його ялинок, спомини про те, що відчував він тоді, коли засвічував кожну з них, і всі вдачі й невдачі за вісім років урядування; може мир у Кореї, яким починав і тепер загроза нової Кореї в Ляосі і кубинський конфлікт на закінчення; може бачив перспективу спокійної старости на фармі, без хрущовського марива, з ґольфом без репортерів... А в поглядах і окликах глядачів також відчувалося зворушення, що незабаром відійде президент, добрий чи поганий політик, але люблений і популярний голова держави.

В Білому Домі святкувала родина Айзенгаверів із сином, невісткою і чотирма внуками. Позувала перед фоторепортерами з дарунками в руках, з радісними обличчями., востаннє в Білому Домі. Скоро прийде туди новий господар, а з ним і нова господиня... Прийдуть нові порядки, звичаї, новий стиль прийнять, нові меблі, інші квіти на стіл, все до смаку нових господарів. Скільки індустріяльних підприємств столиці, архітектів, продавців, кравців і всякого роду доставців дібр світу цього сушать собі голови, готуючись до зміни, до задоволення вимог хвилини і — доброго інтересу...

Та не тільки майбутня резиденція Президента і місис Кеннеді притягають до себе увагу. Хоч вони зустрічали Різдво і Новий Рік далеко від столиці, їхній дім у Джорджтавні і ціла та стара дільниця, романтична з вигляду, богемістична амбіціями, а часто снобівська по мешканцях, переживає зворушливі моменти. Ще від листопадових виборів дім Кеннедів на вулиці „Н" став найбільш атракційною будівлею столиці, і та вулиця вимагала окремих поліційних правил, щоб рух на ній міг відбуватися більш-менш нормально, щоб президент - елект міг пройтися з донечкою перед своїм домом, а коли треба, то з порога представити світові нового члена свого майбутнього кабінету. Але — „бизнес ферст" — ціни на доми довкола на просторі багатьох бльоків полетіли стрімголов угору; невмирущий снобізм сипле гроші в руки практичних купців-продавців нерухомости. Нового розмаху інтересові додали ще й численні нові секретарі, підсекретарі, сенатори та конгресмени, які шукають „доброї адреси" і, очевидно, кращої як „Джорджтавн" знайти не можуть.

В час, коли політики думають про кризу в Ляосі чи на Кубі, міркують, як розв'язуватиме труднощі нова адміністрація, у пересічного громадянина столиці на умі справа важливіша: інавґурація. Це — клич і проблема дня, безпосередній інтерес туристів, готелярів, торгівців сувенірами, столярів, що будують трибуни (стільки-то долярів за місце) і незчисленних бранж торгівлі і промислу. Інавґураційний Комітет гарячково працює, і його комунікати стали щоденними часописними новинами. Голова комітету впевнено заявив, що це буде „найбільша з усіх" дотеперішніх інавґурацій, що зголошення по квитки на трибуни вздовж парадної дороги та замовлення на приміщення побивають числом усі рекорди. Наприклад, кімнати треба було резервувати аж під Аннаполіс, щоб примістити гостей. Вони прийдуть не тільки для того, щоб із трибун та вулиць оплескувати президентську процесію, — вони хочуть перейнятися тим карнаваловим інавґураційним настроєм, що пануватиме в столиці 20-го січня і за день перед цією датою, вони хочуть взяти участь в імпрезах, влаштованих з тої нагоди, в „ґаля - концерті" напередодні інавґурації і в інавґураційних балях увечері великого дня.

Демократи збираються святкувати перехід влади в їхні руки з танком, музикою і шампаном. Спершу тільки один баль приготовляли у величезній залі „Нешенел Ґард Армори", де знайшлося б місце навіть на кінські перегони. Але згодом число охочих зросло так, що треба було заповісти другий баль у готелі Статлера, а далі ще й третій у „Мейфлауері". Кожний з них буде автентичний, бо президентська пара деякий час буде на кожному присутня. Та ці балі далеко не вичерпують інавґураційної програми. Серед численних імпрез буде ще велике прийняття для визначних дам у залях ґалерії мистецтва 18-го січня і того ж дня прийняття в честь віце - президента і місис Джансон у Статлера; на другий день — прийняття для губернаторів у Шератон-Парк готелі, а потім велика демократична „ґаля" в „Армори". Там вступи коштуватимуть по 100 до 1.000 долярів, а їх атракцією буде виступ голлівудських зірок з Френком Сінатрою на чолі. Взагалі ґільда акторів срібного екрану неначе споріднена з новим президентом, бо ж чоловік його сестри, Лофорд — відомий актор, він же приятель Сінатри...

Республіканці також не хочуть залишитися в тіні демократичних тріюмфів. Вони й собі рішили закінчити своє панування великим балем в честь Айзенгавера та Ніксона, ще поки почнуть святкувати.

А в такт усіх цих політичних змін і підготови інавґураційного карнавалу стукають молотки вздовж Пенсилвенія Евню від Капітолю по Білий Дім. На сходах східнього входу до Капітолю вже стоїть велика трибуна, на якій відбудеться урочисте заприсяження нового президента; навпроти на високих стовпах — трибуна преси і вибраних гостей, а навколо лавки, лавки... Далі, вздовж вулиць будують трибуни й лавки для глядачів (за квитки від 3 до 25 долярів). А перед самим Білим Домом стоїть малий чепурний намет, з якого президент і його почет прийматимуть дефіляду.

Навіть Капітоль обновився: фасад його поширено і високо над ним новою білою фарбою звімається в небо славна копуля. В ньому незабаром перебере владу нова людина — молодий чоловік, якого ще недавно називали хлопцем, а про якого кажуть тепер, що він — зрілий муж. В Капітолі зібрався новий Конґрес — ареопаґ вибранців народу: він новий не тим, що в ньому чимало нових людей, а радше тим, що після семи років його більшість буде знову з президентом.

Так ось столиця зустрічала Новий Рік, приготовляючись до нової доби. І з цілим світом обмінювалась вона новорічними побажаннями — щоб була ця доба велика й щаслива.

(юст)

Листи з Европи

НАТО НА РОЗПУТТІ

Відколи в Елісейськім Палаці править ген. де Ґоль, себто від початку існування п'ятої Французької республіки, Північно - Атлантійський пакт не може вийти з зачарованого кола труднощів. Особливо виразно можна було обсервувати це протиріччя поміж завданнями, які у міжчасі виросли перед НАТО, і національними комплексами, що гальмують розвиток політично - мілітарного союзу західнього світу, на останній, грудневій сесії. Не прозрадимо ніякої таємниці, коли скажемо, що де Ґоль ставиться до НАТО з великими застереженнями. Франція, географічне положення якої підносить її до ранґи головного партнера цієї системи, є її найслабшою точкою. Тепер до попередніх труднощів, які виникли були у зв'язку з війною в Індо-Китаї, а потім в Альжирі і спричинили те, що Париж дає найменші континґенти військ для ефективної сили НАТО, дійшли нові елементи, що виникають передусім з поглядів де Ґоля. Його нехіть до понаднаціональних об'єднань — загально відома. Тим часом перед командуванням та політичною верхівкою НАТО виринають конкретні потреби дальших заходів для зміцнення пакту.

Ніхто не може заперечувати факту, що в деяких ділянках вдалось зробити видатні кроки вперед. Північно - Атлантійський пакт розпоряджає тепер широкорозбудованою сіткою баз, летовищ та бензинових проводів. Деякі досягнення зроблено вже під оглядом стандартизації зброї і амуніції, хоч повна координація програми озброєння все ще натрапляє на спротив головно збоку Франції та частинно Великої Британії. Все ж експерти головної кватири НАТО у Парижі висловлюють у приватних розмовах з журналістами оптимістичний погляд, що повна інтеграція національних військ в одну оборонну систему буде розвиватись скорим темпом. Відрадним явищем є останній договір, укладений Німеччиною, Італією, Бельгією та Голляндією з Америкою, згідно з яким у всіх летунських силах цих держав впроваджується єдиний, стандартизований тип бойового літака - винищувача, американський „Старфайтер" Ф-104-Г. Зрештою, в останньому часі позначається тенденція до стандартизації зброї в рямках раціоналізації промислового виробництва.

Одначе незавидним залишається й далі стан суходільних військ НАТО, озброєних конвенціональними засобами техніки. Таким чином ера Айзенгавера, як головного організатора і довголітнього командира НАТО, якому він присвячував багато уваги також після 1952 року, коли став президентом ЗДА, кінчається при умовах, що НАТО й досі не має тієї кількости дивізій, як це передбачено пляном.

Та не це є головною болячкою НАТО, а — політичні неполадки серед членів Атлантійської Ради, як це виявила остання конференція в Парижі. Франція щораз то більше дистансується від НАТО, ображена, що деякі партнери союзу не підтримують альжирських плянів де Ґоля і засуджують французькі експерименти з атомовими бомбами. Другим обтяжуючим елементом є стримане становище Англії й Канади, які все ще стоять осторонь назрілих потреб. До цього дійшли претенсії Портуґалії та Бельгії, які гостро критикують своїх партнерів у НАТО за те, що вони на сесії Об'єднаних Націй в Ню Йорку не проявили солідарности і не боронили їх від закидів відносно колоніялізму.

В результаті постає дивовижна ситуація, в якій головними опорами НАТО залишаються Америка й Німеччина. Таке положення з різних причин дуже невигідне і дає Москві можливість підкопувати авторитет З'єдинених Держав Америки в очах багатьох східніх і навіть західніх европейців, бо, мовляв, американці хочуть з німців зробити жандармів Европи... Найкращий вихід з цієї ускладненої ситуації дає плян Норстеда, а саме — створити з НАТО окрему атомову потугу. Раніше чи пізніше ця справа мусить бути поладнана, бо при теперішньому стані проблеми компетенцій відносно атомової зброї так скомпліковані, що навряд чи в разі нападу Москви відплатний удар міг би наступити своєчасно з огляду на бюрократичні бар'єри, з одного боку, і також на те, що европейські партнери НАТО досі виключені з нуклеарного озброєння. Москва на цьому грає і шантажує европейські країни як хоче.

Новий уряд ЗДА скоро буде примушений шукати якоїсь розв'язки, мабуть, такою дорогою, як це намітив уже Айзенгавер, пропонуючи НАТО підводні човни з ракетами „Поляріс". Правда, ця пропозиція була дуже незручно і невміло зроблена, але, якщо говорити за сенс цієї акції, то вона була безперечно дуже доцільна.

А. Кораб

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

З ВИСТАВКИ ВІКТОРА ЦИМБАЛА В НЮ ЙОРКУ

У деяких модерністичних колах існує тенденція неґувати духовий зміст мистецтва і надавати надмірне значення чисто зоровим елементам у малярстві, тобто розглядати малярський твір тільки як площу, заповнену в різний спосіб барвами. Це треба вважати софістичним викривленням нормального поняття мистецького твору, звуженням його до чисто чуттєвого вияву. Справжній мистецький твір повинен промовляти до цілої людини, через чуття до емоцій, розуму й духа. Чисто зоровий підхід збіднює мистецький твір, обертає його в порожну декорацію, позбавлену вищих елементів.

Виставка Віктора Цимбала була прикладом якраз протилежного і, на мою думку, правильного підходу до проблеми мистецтва. В його творах спостерігаємо висунення духового первня на перший плян, при рівночасному вдосконаленні зовнішньої зорової форми, що її він очищує від усякої (модної) вульґарности й крикливости. Духові первні виявляються в його мистецтві різно: як контемплятивний настрій красвиду (гірські мотиви з Патаґонії), як таємничість і смуток давноминулого („Перунів горб"; „Кам'яна баба"; „Золоті ворота"), символіка леґенди („Анґел зла"; „Дракон"), містика релігійної візії („Творець"; „Непорочна"), співчуття з людською траґедією, протест проти зла („1933 рік"). Де він відхиляється від цієї лінії, там творить речі менше глибокі, менше переконливі...

Відомо, що глибоке відчуття мистецтва зближене до релігійного переконання. „Любов до краси веде до містицизму" (А. Каррель). Але мистців, що відзначаються не тільки містичним духом, але й такими ж темами своїх творів, доволі мало. На думку приходить російський маляр Реріх, що черпав теми для своєї візійної творчости головно з Центральної Азії. Віктор Цимбал належить до подібного духового типу, хоч його техніка, кольорит і композиційна схема цілком особисті. Він не шукає духових елементів у звичайному, щоденному, як робив би „земний" реаліст, але радше показує духове в небуденному. При тому він переважно з успіхом минає небезпеку дешевої ілюстративности, що чатує на мистця у всяких фантастичних, леґендарних і релігійних темах.

Треба підкреслити технічну майстерність картин, виконаних малярським ножем з не абиякою прецизією. З композиційного боку завважується, що мистець уникає насичених спектральних барв, зате вживає багато згашених сіравих тонів, що надають загального виразу у цілій виставці. Є у цій кольористичній здержаності своєрідна елеґанція, субтельність вишуканих гармоній. Еволюція мистця йде від темного до ясного кольориту, бо деякі його останні надто світлі картини роблять мляве й безсиле враження через брак контрастів.

В. Цимбал знаний теж як графік, і в графіці дійшов до надзвичайної реалізації прецизії. Відбитку цієї прецизії видно і в олійних картинах. Та у деяких фантастичних темах - візіях мистець дозволяє собі більшу вільність і схиляється до півабстрактної або безпредметної розв'язки форм (нереальні хмари, вибухи світла) хоч дрібні реалістичні деталі (людські постаті тощо) існують. Такий підхід дає деколи добрі („Архистратиг Михаїл", „Молитва"), деколи середні, більше сірі результати („Переображення"; „Нерушима"). Найкраще виходять ті речі, в яких духовий зміст виражений натуральним і ориґінальним способом, з технічною композиційною майстерністю, без замазування реалістичної прецизії, що лежить у природі цього зосередженого мистця.

Любомир Кузьма

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКА ДИСКУСІЯ

(1)

На терені Клюбу Круглого Стола, в залі Українського Інституту Америки в Ню Йорку, відбулась 9-го грудня 1960-го року доповідь відомого російського політичного діяча, редактора „Соціалістического Вестніка", Бориса Івановича Ніколаєвського.

Висловивши куртуазійно радість із зустрічі і змоги говорити з українцями, ред. Ніколаєвський ствердив: „Ми раді зустрітись і поговорити не тому, що у нас зайшла якась зміна погляду на російсько-українські відносини. Наш погляд той самий, що був: ми за федерацію чи конфедерацію. Але постала нова міжнародна ситуація і треба застосовувати нову тактику". Ця нова ситуація, на думку доповідача, постає на тлі щойно проголошеного маніфесту 81 компартії. Виглядає, продовжував Ніколаєвський, що на найближчий час війна перестала бути актуальна. За Сталіна, для прикладу, велися конкретні підготови до збройного конфлікту, тепер Кремль за політику співіснування. Таким чином перед нами довгий період ось цієї політики співіснування, в якому будуть проходити в СССР різні еволюційні процеси, може навіть тертя. „Не хочу не доцінювати національного питання — казав доповідач — але перше місце в цих процесах, що проходитимуть в СССР, займуть соціяльно - економічні проблеми. Національні конфлікти будуть актуальні в Середній Азії, на Закавказзі. До якої міри вони виявляться теж в Україні — годі сказати. Большевики заклинаються, що до-ли повну розв'язку економічно - соціяльного питання, а тим часом наросли в тому ж СССР нові гострі соціяльні антаґонізми. Їх добре схарактеризував в своїй книзі „Нова кляса" юґославський комуніст Мілован Джілас. Згідно з Марксом, мало бути створене безклясове суспільство, а сьогодні в СССР і сліду немає з безклясовости. Комуністична верхівка присвоює собі додаткову вартість (надвишку) та творить нову касту упривілейованих.

Еміґрація — на думку доповідача — повинна дати оцінку ситуації в СССР, і різні еміґрантські національні групи повинні договоритись між собою до льояльного взаємовідношення. Зокрема треба взяти до уваги, що в нашу добу розвиток проходить від многонаціональних, окремих спільнот - держав до створення одної світової спільноти-держави. Такий наявний гін („тренд") спирається на економічні великопростірні тенденції і є зумовлений розвитком техніки, яку сьогодні можна розбудовувати тільки на території великих держав. Основним мотивом нашої діяльности тут на еміґрації повинно бути — ліквідація диктатури в СССР і створення там волі. Але — доходить до висновку ред. Ніколаєвський, — ліквідуючи диктатуру, не вільно руйнувати економічну силу країни, не валити „хати": це повинно бути лінією нашої дії...

В дискусії, що розвинулась після доповіді і якою проводив голова Клюбу п. Євген Стахів, забрало голос сім українських і два російських дискутанти.

Проф. Борис Мартос — звернув увагу на тристалітній й сумний досвід українського народу зі „співжиття" з Росією, досвід, який виключає можливість повторення нової спроби просто тому, що нема взаємного довір'я. Зокрема нема його в українців до росіян. Брак довір'я виник власне з траґічного досвіду з минулого. Дискутант обширніше зупинився над українсько - російськими стосунками в 1917 році. Як член Генерального Секретаріяту він приймав участь у переговорах в Києві з представниками Тимчасового правительства (Керенський, Церетеллі і Терещенко) і пам'ятає, як-то дані в Києві обіцянки не були російським урядом дотримані.

Проф. Левко Чикаленко — пригадав з історії розвитку російської політичної думки імена Рилеєва, Герцена і Федотова, а з часів з-перед революції таких противників великодержавности, як Стахевіч, Сяжін (учень Бакуніна). Згадав теж про переговори Центральної Ради з Тимчасовим Правительством, вказуючи на опозицію кадетів проти договорення.

Валентин Новицький — ствердив, що в часи революції, після воєнного розгрому російської імперії, російські кола, від правих до лівих, ставили на першому пляні боротьбу проти України, висилаючи Денікіна на чолі т. зв. Добровольчої Армії на Київ, замість походу на Москву, де большевики ще не встигли були закріпитися. Не збагнули історичного процесу, що розваленої імперії вже неможливо було реставрувати. Треба шкодувати, що передові кола російської демократії і досі стоять на позиціях п'ятдесяти передавнених років, тобто: збереження цілости неділимої Росії, навіть всупереч існуючій дійсності. Існування бодай формально незалежних республік в СССР свідчить про неминучість остаточного досягнення самостійности України й інших республік.

Д-р Любомир Ортинський — відмітив доцільність дискусії між українцями й росіянами на еміґрації і погодився з доповідачем в існуванні сьогодні великопростірної течії в політично-економічному житті народів. Але звернув увагу, що переведені чи заплановані „злуки" між народами проходять виключно на базі і від імени підметів міжнародного життя, себто з волею самостійних держав. Західня Европа, яка на наших очах інтеґрується, пройшла була довгий процес „дезінтеґрації", внаслідок чого викристалізувались були національні держави. Подібний процес мусить перейти і Східня Европа. Поруч з великопростірними тенденціями існує в нашу добу ще й інша, величезна сила — націоналізм. Це повинні зрозуміти росіяни, передусім їх передові демократичні кола, і визбутись свого імперіялізму. Імперіялізм — це не є спеціяльна хвороба одного лише російського народу. Нею, імперіялізмом, хворіли багато великих і менших народів, від еспанців до японців. Справа в тому, чи сам російський народ отрясеться з свого імперіялізму з допомогою від власної демократичної верстви, як це було у випадку німецького чи японського імперіялізмів, чи його треба буде поборювати силою. Перед українцями і росіянами в цілій гостроті виступає проблема, як бути: чи передавати далі і далі, з покоління в покоління, взаємну ненависть і вічну війну, чи шукати людської, справедливої розв'язки в співзвучності з духом нашого часу. Як конкретне завдання на еміґрації дискутант вказав на потребу поборювати взаємний шовінізм. Він зокрема загніздився в деяких російських газетах, які публікують ненависницькі до українців статті й в цей спосіб затруюють атмосферу

(Закінчення на стор. 4-ій)

МАТИ

На чолі вінчик паперовий
І хрест вощаний у руках.
Не усміхнуться чорні брови,
Хоч квітне усміх на устах.

В журбі васильки й рута-м'ята,
Задумавсь ладан в синіх снах,
І сумно-сумно пташенята
Квилять у неї в головах.

МИХ. ДРАЙ-ХМАРА

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Володимир Барагура

ПЕРЕДПЛАТА „ВЕСЕЛКИ" ДЛЯ ДІТЕЙ ЗАЛИШЕНЦІВ

Запотребування на „Веселку" серед українських дітей поза межами ЗДА й Канади, зокрема серед дітей залишенців у західніх країнах Европи — чимраз більше. Вимагають цього діти, вимагає цього й наш національний інтерес — конечність зберегти якнайбільше дітей при українстві.

Життя показало, що коли вжито відповідних заходів і засобів, то, не зважаючи на чуже море, на чужонаціональний тиск, на діяння законів і процесів акомодації, асиміляції й денаціоналізації, все таки можна зберегти наше молоде покоління для українства.

Що „Веселка" є одним із найважливіших засобів осягнути цю ціль, доказують факти. Для цього й зацитуємо тут кілька голосів із різних континентів, з протилежних кінців світу, щоб показати, з одного боку, як українські діти відчувають потребу й домагаються українського друкованого слова, зокрема журналу типу „Веселки", а з другого, яку ролю сповняє „Веселка" в формуванні їхнього національного світогляду. Через брак місця, вибираємо лише кілька прикладів - листів від дітей і громадян різного середовища, щоб показати: що ця проблема заполонює уми українських людей різного віку, різних соціяльних шарів, різної освіти, різних еміґрантських поколінь — „старих" і „новоприбулих".

Голова Об'єднання Українських Жінок в Німеччині О. Сулима - Бойко пише: „На нашу думку, „Веселка" відповідає своєму завданню давати дітворі на чужині національну духову поживу".

Іван Гоянюк з Лонґ-Бронку формулює свій погляд так: „Робите найкращу „політику", бо орете на чужині нову цілину під українське зерно".

А ось погляд „старого еміґранта", члена „Дністра", 361 Відділу УНС, Олекси Петришина з Брукліну: „Веселка" — дуже добрий журнал для дітей. Він учить їх нашої мови, нашої культури і наших обов'язків, щоб діти пам'ятали, хто вони, звідки їхні батьки і якою мовою говорять. Бо то стид для наших дітей, що вони не знають мови своїх батьків".

Мала Катерина Горбач з Франкфурту (Німеччина) пише: „Тутешні українські діти дуже слабо або й зовсім не вміють по-українськи. Може знайдеться якась добра українська дитина, що, прочитавши свою „Веселку", пришле її нашій суботній школі. Мій тато не може передплатити мені „Веселки".

Наталка Пилип'юк з Ліми в Перу (Півд. Америка) прислала такого листа: „Я одержую „Веселку" і чекаю на неї нетерпеливо, бо вона така гарна, така рідна й мила на чужині. Я дуже хотіла б учитися там, де такі самі діти, як я, бо тут самі чорні або індіяни. Молю Бога, щоб прийшов той час, коли зможу деклямувати вірші між своїми дітьми. Для цього мушу вивчати українську мову, а в чому допомагає мені не тільки моя мама, але й „Веселка".

Це лист Олега Крехівця з Овкленду (Нова Зеляндія): „У Новій Зеляндії дуже мало українських дітей, тому й немає української школи. Але я таку школу маю вдома під опікою тата й мами. В цьому допомагає й „Веселка", і я дякую дуже Видавництву й Редакції за надсилання мені такого гарного журналу".

Ще даймо слово Тарасові Дусановському з Торонта (Канада): „Бачу, що Видавництво висилає багато чисел „Веселки" безплатно для дітей за море".

Передплата й поширення „Веселки" серед дітей залишенців є не менше важливою від всякої іншої допомоги, яку несемо їм, вона лежить лише в іншій площині — в площині духово - національного збереження української дитини.

Що стоїть на перешкоді поширенню „Веселки" в Німеччині, Австрії, Франції, Бельгії, Англії, в країнах Південної Америки і в більш віддалених країнах поселення нашої еміґрації — Австралії та Новій Зеляндії? Не згадуємо вже про такі країни за залізною заслоною як центральна Польща, Чехо-Словаччина і Югославія, куди дістаються лише окремі примірники „Веселки".

Поруч інших причин, як розпорошеність поселення, брак організованого національно - громадського життя, відсутність кольпортажної мережі, найважливішою причиною є таки важкі матеріяльні умови. Зокрема, спостерігається це серед наших дітей, які живуть у Західній Европі та в латинській Америці. У Західній Европі — це діти батьків, які через брак здоров'я, нездібність до праці чи й інші причини не змогли виїхати до ЗДА чи Канади. Частина їх має працю, але заробітки такі мізерні, що ледве вистачають на покриття найосновніших потреб прожитку родини. Ще гірше з тими, які живуть з допомоги уряду або страждань у приютах, шпиталях, таборах. Вони не можуть ніяк передплатити „Веселки", навіть по зниженій ціні. Всюди, де тільки просять, Видавництво шле безплатні примірники журналу, але дістьєся це тільки в скромній мірі, бо фінансовий стан журналу не дозволяє заспокоїти повністю голоду на „Веселку" поза межами ЗДА — Канади. Тут мусить бути спільна акція всієї нашої громади.

Тим часом ці діти, більше як у ЗДА й Канаді підпадають під денаціоналізаційний вплив оточення. Подібно справа мається в країнах Південної Америки, де життьовий стандарт дуже низький. Дещо краще в Англії та в Австралії, де й заробітки можливі, і українська група доволі активна та організована й живе більшими скупченнями. У Новій Зеляндії маємо до діла з окремими родинами, бо тут українська група дуже нечисленна.

Конкретна розв'язка питання передплат-поширення „Веселки" серед дітей залишенців: зближається 1961-ий рік і 8-ий рік появи „Веселки. Надходить Різдвяний і Новорічний сезон, коли обдаровуємо себе взаємно подарками. Час, коли несемо допомогу у різній формі нашим потребуючим землякам. Між іншими формами заведімо ще одну, дуже ефективну й з національного боку необхідну — річну передплату „Веселки" для одної дитини-залишенця.

І ще один момент. Настав 1961-ий рік — рік ювілейних святкувань століття смерти Тараса Шевченка, великого приятеля дітей, що склав для них букваря, що стільки місця присвятив їм у своїй поетичній творчості, що так любив дітей і втішався за життя та й тепер втішається їх любов'ю, який закликав: „учітеся, брати мої" — і „обніміте найменшого брата". Вшановуючи Його пам'ять, підімо активно за його словами, за прикладом Його життя і так, як він обдаровував дітей бубликами, цукерками та букварями, розпочнімо цей великий для українського громадянства 1961-ий рік під гаслом:

„Річна передплата „Веселки" для одної дитини залишенця — це тільки 4.00 доляри на рік!"

Хай у списку пожертв на пресовий фонд „Веселки" в 1960/61 році не забракне й Вас!

ВАСИЛЬ ДАНИЛИШИН

(Посмертна згадка)

Ненадійно 11-го листопада відійшов у вічність інспектор Шкільної Ради УКК та директор Школи Українознавства в Шикаґо.

Ближче пізнав я його щойно на терені Шикаґо в його многогранній праці громадській, культурній та виховній. Належав він до проводу Шкільної Ради, Учительської Громади, УНМузею, Т-ва Самопоміч, Вид. „Українського Життя", та був членом інших численних товариств.

Найбільше праці вложив в виховну ділянку. Був довголітнім інспектором шкіл українознавства на цілий захід Америки, а по відході дир. О. Левицького управителем найбільшої в Америці школи українознавства при церкві св. Николая в Шикаґо.

Як інспектор вложив багато піонерської праці, організуючи курси українознавства при всіх церквах українських віроісповідань на терені Шикаґа і цілому заході Америки. Що кілька літ скликував до Шикаґа конференції вчителів цих курсів. На них обговорювано можливості успішної праці на місцях, способи навчання всіх предметів українознавства, потребу нових підручників та примінення їх до нових умов. — Щоб самому бути в курсі виховних справ, щороку брав участь в педагогічних з'їздах вчителів в Торонті, Ню Йорку та в нарадах Шкільної Ради.

В школі українознавства в Шикаґо, де був управителем, був не тільки її зразковим організатором, але й душею її. За нього число молоді зросло до 800 учнів, в 17 клясах при 18 учителів. — Він першим все був в школі і останнім, що її покидав. — Мав великі клопоти із приміщенням школи. В 1959 р. треба було два рази на протязі року зміняти та шукати за новим.

На правильне виховання молоді посвячував увесь свій вільний час: часто відбував з учителями і батьками виховні наради; все побільшував бібліотеку українознавства; давав ініціятиву до переведення змагань із знань історії України, літератури та змагання в читанні українських книжок. Учні, що виявили найкращі успіхи, одержували поважні нагороди, побут в пластових або сумівських таборах чи книжки вартости $15 — $20. Із праць учнів організував виставки. З його ініціятиви молодь організувала змагання з нагоди різних національних свят, пописи на закінчення шкільного року, вечерниці та маскові балі для плекання товариських форм.

Своєю працею і ініціятивою викликував подив, коли взяти до уваги, що носив вже 70-ку на своїх плечах та працював ще на повну ставку. — Брав активну участь у громадській праці, писав статті на виховні теми, організував на ці теми окремі радіопередачі, збирав фонди на щоденні ранішні радіопередачі для дітей, відвідував школи та організував нові, де була тільки можливість. Імпульсом до праці була його велика любов до Батьківщини та бажання зберегти для неї, її майбутність — молодь.

Українське Шикаґо вкрилося жалобою за ним, бо відчуває, що збідніло на довгі роки на зразкового виховника та громадянина.

Ю. Каменецький

З НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН У ЗДА

Доповідь проф. Юрія Перхоровича „Найстарші згадки про Волинь: Монс Певка — Повчинські гори".

20-го листопада 1960 року відбулось наукове засідання секції античної історії у ЗДА, під головуванням д-ра Олександра Домбровського.

Проф. Ю. Перхорович зробив доповідь „Найстарші згадки про Волинь: Монс Певка — Повчинські гори". У вступі він сказав, що досі не з'ясовано, що мали на увазі античні автори, Птоломей, Пліній та Тацит, які згадували про гори Певка і нарід певкіни десь на північ від Карпат. Тим часом ця назва збереглась на Волині, де у б. Дубенському повіті знаходиться невеличка ґрупа Повчинських (Пелчанських) гір та село Повча (Пелча). Також у стародавніх авторів є згадки про острів Певка у гирлі Дунаю, на якому мешкав нарід певкинів. Там була протока Певка і місто тієї ж назви.

Тема доповіді звужена до проблеми острова Певка, якого тепер нема, і де він був невідомо.

Проф. Перхорович дослідив писання ряду стародавніх авторів, пичинаючи від 2-го віку до Христа — Аполлонія Родоського, Тіта Лівія, Страбона, Арріяна,Птоломея, Плінія, Лукана, Гонорія та інших, що згадували острів Певка. За вказівками тих авторів, острів був досить великий, мав трикутню форму. З одного боку, мав протоку Певку, з інших — був оточений морем. Течія біля нього була дуже швидка, береги острова були скелясті, стрімкі, він був вкритий лісом. Острів був населений народом — певкинами і на ньому було місто Певка.

Подібного острова тепер у дельті Дунаю нема. Сучасні острови низькі, піскуваті, зарослі очеретом та лозою, весною їх заливає вода. Людські оселі є лише на вищих місцях. Течія між островами всюди повільна.

Доповідач детально простудіював наявні картографічні матеріяли, що стосуються гирла Дунаю. Він прийшов до висновку, що очевидно протоку, яка відокремлювала острів Певку від материка, занесли річкові поклади, яких за відомостями Дунайської комісії (1919—1939) Дунай щорічно відкладає 100 мільйонів кубічних метрів. Тепер територію колишнього острова, що став частиною материка, треба шукати в Добруджі. Проф. Перхорович зробив спробу простежити на карті сліди давньої дельти і старе річище Дунаю. Він навів ряд даних, які, на його думку, показують, що колишній острів Певка посідає північно - східній ріг Добруджі. До зміни напряму нижчої течії Дунаю міг спричинитися землетрус, описаний поблизу досліджуваної території у першому віці до Христа. Про зміну місця гирла Дунаю свідчить також те, що на місці міста Істрополіс (Дунайське місто), про яке Птоломей і Пліній писали, що воно лежить коло нижчої течії протоки Певка, тепер лежить місто Каранасуп, яке віддалене 60 км на південь від Дунаю.

Після доповіді була дискусія. Зокрема геолог Л. Дражевська зауважила, що наявних картографічних матеріялів не вистачає, щоб виявити сучасне положення території колишнього острова і старе річище Дунаю. Для остаточних висновків потрібні геологічні дослідження на місці.

Л. Д.

Отавайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 22-мільйонового майна організації!

● **В столиці Марокка, Рабаті** відбулась конференція лідерів африканських „невтральних" країн, які більше або менше підтримують закордонну політику Совєтів. У тій конференції, що її відкрив великою політичною промовою король Мохаммед V., взяли участь президент З'єдиненої Арабської Республіки Гамаль Абдель Нассер, відомі з своїх прокомуністичних симпатій президента Ґани Кваме Нкрумаґ і Ґвінеї Секу Туре, президент республіки Малі, зв'язаної з названими двома африканськими країнами, прем'єр закордонно - революційного уряду Альжиру й ін. Займались вони головно справами Конґа, Альжиру та створення тіла задля узгіднення їх майбутньої політики.

УКРАЇНЦІ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У РІЧНИХ КОНВЕНЦІЯХ АМЕРИКАНСЬКИХ НАУКОВЦІВ

Филаделфія, Па. — В днях 27-30 грудня ц. р. відбулися тут річні конвенції американських наукових товариств МЛА, ААТСЕЕЛ, АНС АДС, АФС й інших, у яких взяли участь українські вчені з ЗДА й Канади. Доповіді виголосили: д-р В. Лев на з'їзді славістів (ААТСЕЕЛ), д-р І. Фізер на з'їзді модерних мов (МЛА), д-р Я. Рудницький на з'їзді назвознавців (АНС) та пані Ст. Пушкар на з'їзді фолькльористів (АФС). Крім цього в з'їздах взяли участь д-р В. Безушко, д-р Р. Лужницький, д-р Б. Романенчук, д-р Н. Іщук-Пазуняк, д-р Я. Гурський і інші. До Комітету Міжнародної Бібліографії МЛА вибрано д-ра Рудницького на 1961 рік.

✝

Ділимося сумною вісткою
з Рідними і Приятелями, що дня 10-го січня 1961 р.
відійшла на вічний спочинок наша Дорога
ДРУЖИНА, МАТИ і БАБУНЯ

Наталія з Дорошенків АБЕЛІТ

проживши 62 роки.

ПАНАХИДИ будуть відправлені в СЕРЕДУ, ЧЕТВЕР і П'ЯТНИЦЮ, 11, 12 і 13 СІЧНЯ о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Емілія БІЗУБА, 54 Wheeler Avenue, CARTERET, N.J.

ПОХОРОН в СУБОТУ 14 січня 1961 р. о год. 9-ій рано з похоронного заведення на цвинтар св. АНДРІЯ в S. BOUND BROOK, N.J.

Горем прибиті:
чоловік МИХАЙЛО
син ВАСИЛЬ
невістка ОЛЕКСАНДРА
внучка НІНА

УКРАЇНСЬКО - РОСІЙСЬКА ДИСКУСІЯ

(Продовження зі стор. 2)

Російський дискутант В. Бутенко — заступав погляд, що „годі викреслити з історії триста років спільного багатогранного співжиття, яке залишило теж ряд позитивів. Підтримавши повністю тезу ред. Ніколаєвського про „збереження спільної хати", він апелював спрямувати всі сили українців і росіян для поваления совєтської диктатури.

Всеволод Голубничий — скритикував економічну аргументацію доповідача, вказуючи, що великоросійське господарство не виправдало себе з погляду ефективности управління і планування, а ще особливо тому, що воно породило колоніялізм. А колоніяльна експлуатація шкодить не тільки самій Україні а й СССР в цілому. Він відзначив також, що русифікація шкільництва перешкоджує розвиткові освіти і кадрів у неросійських республіках, і тим самим гальмує й розвиток науки й техніки цілого СССР. Вкінці дискутант оцінив дискусію, як корисну, і висловив побажання, щоб і росіяни давали змогу українцям виступати на їх форумі з доповідями та статтями, що інформували б російську еміграцію про українську точку зору на спільні проблеми.

Другий російський дискутант, проф. Соломон Шварц — погодився з Л. Ортинськом, що до проблеми російсько-українських стосунків треба підійти „мужньо, тверезо і з візією". Говорячи про теперішні стосунки в СССР, дискутант заторкнув проблему шкільництва, як один із засобів русифікації, що висліди-ку приводить до асиміляції, зокрема серед українців, які живуть поза кордонами УССР. Така штучна асиміляція творить самозрозуміло ресантименти і стає причиною національної ворожнечі.

Д-р Мирослав Прокоп — поставив під сумнів тезу доповідача про те, що на першому плані стоять в СССР економічно - соціяльні суперечності, а щойно згодом можуть появитися національні. Навівши низку доказів з найновішої совєтської дійсности про наявність русифікаційної політики, дискутант заступав погляд, що тільки радикальне засудження і відмежування російського народу від імперіялізму вможливить нормалізацію стосунків між українцями і росіянами.

Д-р Степан Ріпецький — поділився своїми враженнями з українсько - російських дискусій з-перед тридцятьох років, у Празі, і дав перелік виявів російського імперіялізму в минулому та висловив надію, що майбутнє не буде таке „чорне", як минуле.

Адвокат Олександер Семененко — аналізував ті внутрішні процеси розвитку, які можна вирізнити сьогодні в Україні під імперською шкаралупою. Він уважав, що носіями імперського духу і практики є керівники партії, армії, апарат державної безпеки і московських централізованих органів. Серед українського населення імперські настрої непомітні. Серед національних меншин, хоч і трапляються носії імперської політики, але є багато елементів непримиримих імперії. На думку дискутанта великопростірна концепція доповідача, навіть у формі конфедерації, не є сприйнятним гаслом. Народам треба дати асне гасло, яким може бути тільки — національна воля.

В підсумках голова Клюбу Є. Стахів вказав на корисність обміну думок, висловив

СПОРТОВА ХРОНІКА 1960

ЛЮТИЙ

13 — УСТ „Тризуб" Филадельфія розіграло міжнародні футбольні змагання з віденським клюбом „Австрія" з вислідом 2:2.

18—28 — Зимова Олімпіяда в Скво Веллі, ЗДА.

БЕРЕЗЕНЬ

5—6 — Лещетарські Змагання за першість УСЦАК на Вайт Фейс Мавнтейн: дружиновий чемпіон — КЛК Торонто.

12—13 — Відбиванкові першенства СУАСТ — Схід в Пасейку, Н. Дж.; чемпіони: УВК Пасейк в конкуренції чоловіків та УСК Ню Йорк в конкуренції жінок.

25 — УСК Ню Йорк докупив 65.000 кв. стіп до свойого Українського Спортового Майдану.

КВІТЕНЬ

2—3 — Шаховий турнір СУАСТ — Схід: чемпіон Лев Блонарович.

2 — УВК „Плай" здобув чемпіонат відбиванки середнього заходу і сходу ЗДА в турнірі представників цих стейтів у Мініл. Па.

30 — УСК Ню Йорк здобув право на аванс до екстракляси Нім. Ам. Футб. Ліги „Великої Десятки" після останньої — перемоги над Литовським С. К.

ТРАВЕНЬ

2 — Заг. Збори СУАСТ — Схід одобрили діяльність управи та перевибрали її в тому ж складі з головою д-ром Е. Жарським.

12—14 — УВК „Плай" взяв участь в першенствах відбиванки ЗДА в Даллас, Тексас завдяки інж. М. Лепкалюкові та зайняв там 5-те місце цілої країни.

25 до 6. серпня — Перший сезон Міжнародної Футбольної Ліги з участю представників десяти країн. В другині Ню Йорк Амерікенс грали змагуни Филадельфійського „Тризуба".

28 — Загальні Збори СУАСТ — Північ: на голову вибраний Д. Бартків.

29 — УСТ „Тризуб" здобув чемпіонат ЗДА та Чашу (Опен Челлендж Кап) завдяки вибоорчій перемозі над Лос Анджелес Кіккерс.

29 — УСК „Січ" Елизабет здобув чемпіонат найвищої кляси Футб. Ліги Стейту Ню Джерзі, закінчуючи сезон перемогами над Галедон 3:1 та Костек 6:3.

ЧЕРВЕНЬ

4—5 — Відбиванкові першенства УСЦАК в Клівленді, Огайо; першуни: чоловіків — „Леви" Шикаго, жінок — „Україна" Торонто.

СЕРПЕНЬ

23 до 11 вересня — Олімпійські Ігрища в Римі, в яких українські спортовці, виступаючи в красках СССР, здобули 20 золотих медалів та стільки точок, що сама Україна могла б зайти 3-тє місце в неофіційному точкуванні країн.

ВЕРЕСЕНЬ

3—5 — Тенісові першенства УСЦАК та плавацькі СУАСТ — Схід на „Союзівці". Чемпіони в тенісі: жінки — І. Стецик, чоловіки — Ю. Король, сеньйори — В. Соколовський, юначки — А. Кейбіда, ст. юнаки — Б. Сливка, мол. юнаки — О. Лебедович.

17—18 — Відбиванковий турнір жінок за Чашу „Союзівки" на „Союзівці", влаштований ланкою СУАСТ — Схід. Чемпіон — УСТ „Довбуш" — Ню Гейвен, Конн.

ЖОВТЕНЬ

22 — Легкоатлетичні змагання СУАСТ в Ню Йорку: осередок СУМА Ню Йорк дружиновий першун.

30 — В програмі ювілейних святкувань „Чорноморської Січі" Нюарк Футбольні змагання С. Т. „Україна" Монтреал — „Ч. Січ" 3:1.

ЛИСТОПАД

24 — Футбольний турнір за першість СУАСТ — Схід в Нюарку: чемпіон — „Чорноморська Січ" Нюарк.

ГРУДЕНЬ

3 — Відбиванкові першенства СУАСТ — Схід у Филадельфії: чемпіони і рунди — дружини чоловіків та жінок УСТ „Тризуба" Филадельфія.

Спорт

УСК НЮ ЙОРК ЗДОБУВАЄ ДВІ ЦІННІ ТОЧКИ

В неділю, 8-го січня на своєму гриші в Коледж Пойнті здобув Український Спортовий Клюб Ню Йорк дві цінні точки перемогою над С. К. Елізабет 3:0. Після цієї перемоги УСК висунувся на третє місце в показнику „Великої Десятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу. Стрільцем всіх трьох воріт був В. Чижович, записуючи на своє конто т. зв. „гет трік" — здобуття трьох воріт підряд.

В суботу 7-го січня на саме Різдво зустрінулись аматори збірної ЗДА з репрезентантами Совєтського Союзу в гокейних змаганнях у Медісон Сквер Гарден в Ню Йорку. Совєти здобули вислідом 6:3 п'яту з черги перемогу у своєму турне по ЗДА, в терціях третю над збірною ЗДА.

Америка все ще дає себе обдурювати совєтським пропагандистам і виставляє до змагань із псевдоаматорами Совєтського Союзу тільки чисто аматорські дружини. Варто відмітити, що в обидвох збірних на воротах грали змагуни з українськими прізвищами, в ЗДА Юрковин, а в СРСР — Віктор Коноваленко.

надію, що українці зможуть виступити перед подібною, як в Клюбі, російською авдиторією і передав заключне слово доповідачеві, який запевняв, що він і його товариші в підході до проблеми не керуються виключно російськими інтересами, але бажанням зберігти Схід Европи від руїни для добра всіх.

Приявних було коло 70 осіб, в тому від росіян проф. Соломон Шварц, Василь Бутенко, Марк Вішняк, Іван Лапко і Семйон Волін. Були теж присутні д-р И. Ліхтен, дослідник українсько - жидівських стосунків, грузинський представник в ЗДА д-р Гольдман і білоруський політичний діяч п. Мерляк.

Е. С.

Короткі Вістки

● **Летунська Корпорація ЗДА** вислала до СССР два гелікоптери типу С-58. Таким гелікоптером літав президент Айзенгавер із Хрущовим понад Вашингтоном, коли в 1959 році совєтський прем'єр був гостем Айзенгавера. І тоді Хрущов замовив ті гелікоптери для себе.

● **Перший Крайовий Банк** в Ню Йорку твердить, що збільшення федеральних видатків і зменшення відсотків від позичок не причиняться до росту економіки ЗДА так, як зробило зменшення прибуткових податків. В 1958 році, коли була господарська рецесія, уряд і Конгрес збільшили були федеральні видатки, і внаслідок цього був федеральний дефіцит у висоті $12-ох більйонів — розумує представник цього банку.

● **Наукові** Каліфорнійського університету виплекали в лябораторії тканини з пістряком на частині людських легенів. Д-р Редла Кейло виплекала ці тканини, і тепер вона може вивчати поведінку пістрякових вірусів в таких умовинах, де їх можна довго досліджувати.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ
Українського Народного Союзу

СОЮЗОВЦІ! Ваш Відділ Українського Народного Союзу це Ваша родина. Ваша вужча громада, Ваша установа! Місячні чи річні, як і кожні інші збори Вашого Відділу вирішують важливі справи, що відносяться до Вас особисто, до Вашої родини і Вашої спільноти. Тому, Ваша участь у цих зборах мусить бути обов'язкова, бо вона є у Вашому найкращому інтересі! То ж приходіть усі на збори свого Відділу та спільно, всією громадою, подбайте про спільну кращу долю. На місячні збори обов'язково приносіть свої вкладки і вкладкові книжечки, вирівнюйте всі свої організаційні зобов'язання та вимагайте цього від інших. На річних зборах подбайте, щоб Ваш Відділ мав найкращу Управу, і самі не відмовляйтесь від обов'язків урядовця, якщо Вам такі обов'язки поверять члени. На збори приходіть точно! В Українському Народному Союзі наша будучність!

У найближчому часі відбудуться збори:

СУБОТА, 14-го СІЧНЯ 1961 р.

ШИКАГО-Північ. — Місячні збори Б-тва св. Апп. Петра і Павла, Відд. 220 о год. 7:30 в церковній залі при 4950 Polaine вул. Управа Відділу на 1961 рік слідуюча: М. Харів предсідник, А. Гіжовська заступниця, Г. Гарасим фін. секр., Н. Харів рекорд. секр., В. Мацьків касир, П. Гут, В. Брицький і І. Вередюк —Контр. Комісія. — Управа.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Річні Збори Відд. 204, о год. 7-ій веч., в залі 22, в УНДомі 140 Друга Евню. — В. Гасій, секр.

НЕДІЛЯ, 15-го СІЧНЯ 1961 р.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні Збори Тов. Запорожська Січ, Відд. 367, о год. 1,30 по пол., в залі Укр. Амер. Клюбу. — В. Попович, секр.

КЛІФТОН, Н. Дж. — Місячні Збори Тов. Укр. Січ, Відд. 182, о год. 2-ій по пол., в залі парафіяльній при 45—47 Пасейк Евню, Пасейк, Н. Дж. Управа Відділу на 1961 рік слідуюча: К. Вовковець, предс., М. Фіць, фін. секр., І. Ладичка, кас., М. Хербетко, рек. секр., В. Палюх, І. Лелет, трестісти, Контр. Комісія: М. Швець і І. Живіцький. — Управа.

ВОТЕРВЛІТ, Н. Й. — Місячні Збори Бр. св. о. Николая, Відділ 13, будуть відбуватися так як раніше у кожну третю неділю в місяці. Управа Відділу на 1961 рік слідуюча: С. Зендран, предсідник, В. Вовчук, заступник, В. Добромирський, касир і рекорд. секр., А. Урбан, фін. секр. — А. Урбан, секр.

ШАРОН, Па. — Річні Збори Тов. Вільна Україна, Відд. 386, о год. 2-ій, зараз по Службі Божій в залі укр. церкви, під ч. 375 Клари вул. — А. Попов, секр.

ЧЕСТЕР, Па. — Місячні Збори Тов. ім. Т. Шевченка, Відд. 156, о год. 2-ій по пол., в Громадськім Домі. Управа Відділу на 1961 рік слідуюча: Д. Кучера, предсідник, П. Шабатура, заступник, В. Трач, касир, В. Волинський, заст., В. Новак, секр., І. Рудницький, заст. Контрольна Комісія: І. Пшиничник і В. Крамар. Надзирателі хворих: К. Нодіс і А. Комендантчук. — В. Новак, секр.

НЕДІЛЯ, 15-го СІЧНЯ 1961 р.

СКРЕНТОН, Па. — Річні Збори Тов. Над Збруча, Відд. 280, о год. 2-ій по пол., в Укр. Гор. Клюбі, 440 Вайоминг Евню. — Р. Рубльовський, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж. — Місячні Збори Сестр. Любов, Відд. 37, о год. 3-ій по пол., в залі УНДому під ч. 214-216 Фултон вул. Управа Відділу на 1961 рік слідуюча: А. Пограничка, предсідниця, А. Горін, заступниця, А. Гнатюк, рек. і фін. секр., М. Процак, касирка. Контр. Комісія: М. Полевчак і О. Авери, Г. Мірочук і М. Марковин, надзирательки хворих. — А. Гнатюк, секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Місячні Збори Бр. св. Ів. Хрестителя, Відд. 76, о год. 1-ій по пол. в залі Укр. Сентралі 180 Вілям вул. — В. Салабун, секр.

ГЛЕСТОНБУРІ, Конн. — Річні Збори Бр. св. Ів. Хрестителя, Відд. 138, зараз по Службі Божій в залі церковній при Гров вул. — С. Кунікевич, секр.

ФИЛАДЕЛЬФІЯ, Па. — Річні Збори, Тов. ім. І. Франка, Відділ 83, о год. 1.30 по пол., в Укр. Горож. Клюбі при 847 Френклін вул. — С. Гаврищ, секр.

БРИДЖПОРТ, Конн. — Річні Збори Тов. Українська Січ, Відд. 59, о год. 2-ій по пол., в УНДом під ч. 500 Галет вул. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні Збори Відд. 251, о год. від 12 до 1 по пол., в церковній залі св. Петра і Павла. — П. Коронович, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні Збори Бр. св. Володимира, Відд. 130, о год. 8-ій веч., в приміщенні Українських Кат. Ветеранів при 33 Іст 7 вул. — І. Малець, секр.

САВТПОРТ, Конн. — Річні і Місячні Збори Тов. ім. Тараса Шевченка, Відд. 84, о год. 4-ій по пол., в залі УНДому під ч. 279 Кінгс Драйв. — П. Дудко, секр.

ТАРЗАН, ч. 4582. Віра тріюм фує!

Тарзан вертівся і крутився, але сітка тісно обкрутилася довкола нього...

Провідні шнури зійшлися на кутах, і зробився немов мішок, який гойдався з ним у повітрі...

І тоді появився Віра, який тріюмфував і потворно хихотав.